

8. Auflage
19.500 Exemplare

Ein Netzwerk
der Arbeitsgemeinschaft
Migrantinnen, Migranten
und Flüchtlinge
in Niedersachsen (amfn e. V.)

amfn e.V.

Arbeitsgemeinschaft Migrantinnen,
Migranten und Flüchtlinge in Niedersachsen

migranten
eltern
netzwerk
niedersachsen

www.men-nds.de

اطلاعات در مورد سیستم آموزش و پرورش در ایالت نیدرساکسن

فرزندان ما، آینده ما!

- مهد نوزادان / کودک و یا کودکستان
- سیستم مدارس
- دبستان
- دبیرستان
- به رسمیت شناختن مدارک تحصیلی همراه آورده شده
- تغییر مرحله از مدرسه به شغل

Informationen
über das Schulsystem
in Niedersachsen

Persisch

اطلاعات برای والدین کودکان يك تا شش ساله

از چه زمانی فرزند شما میتواند به کودکان برود؟

مراجع نگهداری کودکان از يك تا سه ساله Kinderkrippe / Kindertagespflege از زمانی که فرزند شما یک ساله می‌شود، شما از حق قانونی برای استفاده از خدمات نگهداری کودک در مهدکودک ویژه کودکان زیر سه سال (Kinderkrippe) یا نزد مراقب کودک (Kindertagespflege) برخوردار هستید.

چرا باید فرزندم به مهدکودک برود؟

- کودکان زبان آلمانی را سریع تر یاد می‌گیرند.
- در صورت لزوم برای یادگیری بهتر زبان امکان کمک های اضافی هم هست.
- کودکان یاد می‌گیرند با کودکان دیگر بازی کنند.
- به کودکان آموزش های لازم برای ورود به مدرسه داده میشود.
- از سن پنج سالگی هر کودکی باید به مهد کودک برود.

حق قانونی ثبت نام در مهد کودک

مهدکودک / مرکز نگهداری روزانه کودکان (Kindergarten / Kindertagesstätte) از ۳ تا ۶ سال: برای کودکان ۳ تا ۶ سال نیز حق قانونی برای ثبت نام در مهدکودک وجود دارد. با این حال، الزامی نیست که این مهدکودک در نزدیکی محل سکونت شما قرار داشته باشد.

چگونه میتوانم برای فرزندم جای مهد کودک پیداکنم؟

با ارائه درخواست به شهرداری (برای مثال از طریق اداره خدمات جوانان (Jugendamt)، سامانه آنلاین) یا مستقیماً در مهدکودک می‌توانید برای فرزند خود درخواست پذیرش ثبت کنید. به محض اینکه جایگاه پذیرش در دسترس باشد، به صورت کتبی به شما اطلاع داده خواهد شد. توصیه می‌کنیم درخواست خود را هرچه زودتر ثبت کنید. همچنین بهتر است فرزندتان را در چندین مهدکودک یا مرکز نگهداری کودک ثبت نام کنید، زیرا همه مراکز ظرفیت پذیرش خالی ندارند.

چه مدارکی باید همراه نامه درخواست ضمیمه باشد؟

مشخصات فردی (برگه معرفی محل سکونت) درخواست خواهد شد. شما باید فتوکپی سند تولد کودکتان که به صورت معتبر ترجمه و ارزشیابی گردیده را نیز ارائه دهید. همچنین مدرکی که اثبات میکند فرزندان و اکسن سرخان دریافت کرده را هم باید به همراه داشته باشید.

فرزند من چند ساعت در محل کودکان میتواند بماند؟

مدت زمان نگهداری در کودکانستان ها و مهد کودک ها متفاوت است. مدت زمان نگهداری میتواند تمام روز و یا نصف روز قبل از ظهر و یا بعد از ظهر باشد. اغلب زمان نگهداری از ساعت هشت و نیم صبح تا دو بعد از ظهر است. شما باید توجه داشته باشید که فرزندانتان را حتماً به موقع آورده و به موقع هم ببرید.

آیا به فرزند من غذا داده میشود؟

برای صرف صبحانه و ناهار، زمان‌های مشخصی در نظر گرفته شده است. از مرکز نگهداری کودک سوال کنید که آیا لازم است صبحانه را برای فرزندتان همراه بفرستید یا باید هزینه‌ای بابت صبحانه پرداخت کنید. برای والدینی که از کمک‌های دولتی استفاده می‌کنند، امکان کاهش یا تخفیف در هزینه‌ها در نظر گرفته شده است. ارائه وعده ناهار یا غذای چاشت به مدت زمان حضور فرزند شما در مرکز نگهداری بستگی دارد. در بیشتر مراکز، برای غذای حاوی گوشت خوک، گزینه‌های جایگزین دیگری نیز ارائه می‌شود.

والدین محترم،

پناجویان و مهاجران در بدو ورود به آلمان با مسائل و مشکلات زیادی روبرو میشوند. همه چیز برایشان نا آشنا و جدید است. آینده کودکان و سازگاری و ادغام آنها در محیط مدرسه، از مهم ترین دغدغه های والدین است. چرا که همه انسانها خواستار زندگی و آینده بهتری برای فرزندانسان هستند.

سیستم آموزشی حاکم در آلمان با دیگر کشور ها متفاوت است. مبنای سیستم آموزشی حاکم در آلمان، مشارکت والدین و حمایت آنها از فرزندانسان و نیز همکاری سازنده بین معلمان و والدین می باشد. به همین دلیل والدین اطلاعات کافی و معتبر در مورد سیستم آموزش عالی - و مدارس در نیدرزاکسن را نیاز دارند.

در این دفترچه کوشش شده اطلاعات اولیه لازم داده شود. در عین حال این اطلاعات احتمالاً پاسخگوی تمامی سوالات در باره سیستم آموزش نخواهد بود. برای اطلاعات بیشتر و دقیق تر مسئولان ادارات آموزش و پرورش در هر ناحیه و خود مدارس میتوانند جوابگو میباشند.

درباره ما

هدف شبکه والدین مهاجر در نیدرزاکسن بهبود امکانات تحصیلی فرزندان مهاجران میباشد. که از طریق توانمند سازی والدین و تقویت شایستگی ها و مهارت های آنان برای مشارکت فعال در امور مدرسه دنبال میشود. همزمان، ما به عنوان نماینده منافع والدین مهاجر در برابر نهادهای سیاسی، دستگاه های اجرایی و تصمیم گیرندگان در سطح ایالت نیدرزاکسن فعالیت میکنیم.

اطلاعات برای والدینی که فرزندان شان در دبستان هستند (کودکان شش تا ده ساله)

مدرسه رفتن اجباری

در ایالت نیدرزاکسن طبق قانون همه کودکان ۶ تا ۱۸ ساله مجبور هستند، دوره ۱۲ ساله مدرسه را بگذرانند. مدارس اغلب بعد از تعطیلات تابستانی یعنی در ماه آگوست یا سپتامبر شروع میشوند.

چه زمانی باید فرزند شما به مدرسه برود؟

تمام کودکانی که تا تاریخ ۳۰ جون هر سال به سن شش سالگی میرسند، ملزم به حضور در مدرسه هستند. والدینی که کودک آنها از اول جولای تا آخر سپتامبر شش ساله میشوند، مجبور نیستند که فرزند خود را بلافاصله در همان سال به مدرسه بفرستند. آنها میتوانند خودشان تصمیم بگیرند که فرزند خود را بلافاصله در مدرسه ثبت نام کنند یا اینکه در سال بعد. در این صورت تا تاریخ اول ماه مای باید والدین تصمیم خود را بگیرند. همچنین تمام کودکان دیگر که هنوز آمادگی کامل برای مدرسه رفتن را ندارند (از لحاظ بدنی، روانی و یا اجتماعی)، میتوانند با یک سال تاخیر به مدرسه بروند.

قبل از شروع مکتب / مدرسه

کودکان باید حداقل از سن پنج سالگی به مهد کودک فرستاده شوند. ما توصیه میکنیم که فرزندان خود را حتما از سن سه سالگی به بعد به مهد کودک بفرستید. در سن پنج سالگی کودکان در آلمان باید معاینه پزشکی (U9) را داشته باشند. در این معاینه پیشرفت رشد آنها بررسی میشود. حدود ۱۵ ماه پیش از ورود به مدرسه، در مهد کودک از کودک آزمون مهارت زبان گرفته میشود. اگر کودک در این آزمون موفق نشود، از آموزش و تقویت زبان بهره مند خواهد شد. همچنین یک معاینه پزشکی اولیه برای فرزند شما انجام میشود. برای این معاینه، دعوت نامه‌ای به صورت کتبی برای شما ارسال خواهد شد.

شروع مکتب و یا مدرسه

قبل از شروع کلاس اول فرزند شما از طرف دبستان دعوت نامه دریافت میکند چنانچه مسافت خانه به مدرسه زیاد باشد، برای فرزند شما بلیط اتوبوس صادر میشود. مابقی اطلاعات را مدرسه به والدین خواهد داد. قبل از شروع مدرسه یک لیست از لوازم مورد نیاز (کیف مدرسه، کتابها، قلم و خودکار، دفترچه ها) از طرف مدرسه دریافت میکنند. خانواده های کم درآمد میتوانند نزد صندوق فرهنگی – و مشارکتی (BuT) تقاضای کمک هزینه نمایند.

درس مکتب یا مدرسه

بچه ها معمولا از ساعت هشت صبح تا ساعت یک بعد از ظهر درس دارند. کودکان باید هر روز از دوشنبه تا جمعه سر وقت به مدرسه بروند. چنانچه فرزند شما نتواند به مدرسه برود باید شما تلفنی به مدرسه اطلاع بدهید. چنانچه فرزندتان بیشتر از سه روز غیبت داشته باشد باید یک نامه ی عذرخواهی و یا برگه ی بیماری از طرف پزشک به مدرسه تحویل داده شود. لطفا جویای اطلاعات از مدیریت مدرسه در مورد این قوانین شوید. در کلاس های اول و دوم دبستان معلمین برای همه دانش آموزان گزارش پیشرفت تحصیلی تهیه میکنند.

همکاری والدین با مدرسه

از کلاس سوم به بعد دانش آموزان برای هر درس نمره میگیرند که میتواند از یک تا شش در نوسان باشد. نمره یک به معنی بسیار خوب یا عالی میباشد. دانش آموزان میتوانند در صورت لزوم، برای پیشرفت زبان درس کمکی داشته باشند. در این مورد هم شما میتوانید اطلاعات لازم را از مدرسه دریافت کنید.

مدرسه و آموزگاران انتظار دارند که والدین دانش آموزان با آنها همکاری کنند. برای این منظور جلسات اولیا و مربیان و همچنین جلسات گفتگو با والدین ترتیب داده می شود. در هر کلاسی از طرف والدین یک نفر بعنوان نماینده آنها انتخاب میشود.

سوالات

اگر سوال دارید و یا معلومات نیاز دارید، یک وقت ملاقات با استاد صنف تنظیم کنید.

مدارس دوره متوسطه پس از پایان دوره دبستان

پس از پایان کلاس چهارم دبستان، کودک وارد یکی از مدارس دوره متوسطه می‌شود. شما بعنوان پدر و مادر حق دارید در این باره تصمیم بگیرید که فرزندتان در کدام مدرسه ادامه تحصیل بدهد. در جلسات مشاوره، معلمان شما را به عنوان والدین راهنمایی می‌کنند که کدام نوع مدرسه از کلاس پنجم به بعد برای فرزندتان مناسب‌تر است. توانایی‌های تحصیلی، نمرات، علائق درسی و نیز شبکه دوستان فرزندتان در انتخاب مدرسه جدید بسیار حائز اهمیت است.

1 — مدرسه عمومی (Hauptschule)

2 — دوره متوسطه (Realschule)

3 — دبیرستان (Gymnasium)

4 — مدرسه جامع (Gesamtschule: Oberschule, IGS)

مدرسه عمومی (Hauptschule)

مدرسه عمومی از کلاس پنج تا کلاس نه و کلاس ده دارد. در مدرسه عمومی به دانش آموزان درس‌های لازم جهت یادگیری معلومات عمومی تدریس شده و به آنها به طور فردی برای جهت یابی شغلی آینده‌شان کمک میشود. بعد از کلاس ۹، دانش آموز می‌تواند مدرک مدرسه عمومی را دریافت کند. با بدست آوردن یک کارنامه خوب در پایان کلاس ۹، دانش آموز می‌تواند به کلاس ۱۰ راه پیدا کند و مدرک پایان دوره متوسطه را دریافت کند.

دوره متوسطه (Realschule)

دوره متوسطه از کلاس پنج تا ده دارد. در این سیستم به دانش آموزان معلومات عمومی بالاتری تدریس شده و در جهت گیری برای یافتن شغل آینده نیز کمک میشود. بعد از کلاس نه در صورت قبولی، مدرک کلاس نه (مدرسه عمومی) داده میشود. با مدرک دوره متوسطه دانش آموز به مدارس حرفه ای و پایه های بالاتر راه خواهد یافت.

دبیرستان (Gymnasium)

دبیرستان از کلاس پنج تا سیزده دارد. در این سیستم دانش آموز معلومات عمومی عمیق تر و داده های علمی دقیق تری می آموزد و رفتن به دانشگاه ها و مدارس عالی تحصیلی را برای دانش آموز ممکن میکند. در ختم این مدرسه دانش آموزان بعد از کلاس ده (به اساس توانایی های شان) مدرک تحصیلی میگیرند. و با مدرک کلاس دوازدهم میتوانند وارد مدارس عالی بشوند. مدرک پایان تحصیلات دوران متوسطه (دیپلم آبیتر) بعد از پایان سال ۱۳ بدست می آید.

مدرسه جامع (Gesamtschule)

در مدارس جامع دانش آموزان معلومات اساسی، گسترده و عمیق و عمومی دریافت میکنند و امکان ادامه تحصیل در مدارس فنی و حرفه ای و حتی مقاطع دانشگاهی را نیز پیدا میکنند. مدرسه راهنمایی شامل کلاس های ۵ تا ۱۰ می باشد. معمولاً شامل شاخه های آموزشی مدرسه اصلی (Hauptschule) و مدرسه متوسطه (Realschule) است. در مدرسه راهنمایی این امکان موجود است که مدرک مدرسه عمومی و یا مدرک دوره متوسطه گرفته شود. در مدرسه جامع یکپارچه (IGS) به دانش آموزان از کلاس پنج تا سیزده درس داده میشود. این نوع دبیرستان در خیلی از کشور های دیگر وجود ندارد. دانش آموزان این دبیرستان امکان این را دارند که نظر به توانایی های شان، یکی از مدارک تحصیلی دیپلم، دوره متوسطه، مدرسه عمومی را بگیرند.

چه سیستمی برای فرزند من خوب است؟

توانایی های تحصیلی فرزند شما، نمراتش و گرایش های فردی او باید با نوع دبیرستانی که انتخاب میکنید، مطابقت داشته باشد. جلسات اطلاعاتی مدارس و وبسایت های مکاتب مربوطه میتواند در تصمیم گیری بهتر بشما کمک کند تا بتوانید مناسب ترین مدرسه را برای فرزندتان انتخاب کنید.

همکاری والدین

برای تبادل اطلاعات و ارائه مشاوره میان والدین و مدرسه، جلسات اولیا، روزهای ملاقات با معلمان، نشست های اطلاع رسانی و گفت و گوهای فردی برگزار می شود.. چنانچه شما سوالی دارید با معلم کلاس و یا معلم های دروس مختلف وقت ملاقات تنظیم کنید.

اطلاعات برای والدین و نوجوانان درمورد تغییر مرحله از مدرسه — به شغل

به رسمیت شناختن مدارک تحصیلی مدارس خارجی

خیلی از دانش آموزان که به آلمان وارد شده اند، قبلاً در کشور خود شان به مدرسه رفته اند. کسانی که درس رفتن به مدرسه قرار دارند، بعد از به رسمیت شناختن مدارک تحصیلی شان مشخص میشود که میتوانند در کدام مدرسه و در چه کلاسی در نیدرزاکسن ثبت نام شوند. در ایالت نیدرزاکسن در مدرسه ای که شاگرد به آن رجوع میکند، مدرک تحصیلی دانش آموز را هم ارزشیابی کرده و تصمیم گیری میکند که وی در کدام کلاس ثبت نام شود. اساس تصمیم گیری مدارس بر حسب میزان سالهائی که شخص به مدرسه رفته و تعداد واحدهای تخصصی که گذرانده است، می باشد.

برای ارزشیابی مدارک، نیاز به درخواست کتبی نمی باشد. بلکه برای ثبت نام باید مدارک ذیل را همراه داشته باشید:

- کارت هویت یا پاسپورت
- اجازه اقامت
- ورقه ثبت شهری / شهرداری
- اصل مدارک تحصیلی
- ترجمه مدارک تحصیلی و یا گواهینامه ها (ترجمه معتبر)
- کپی مدارک ذکر شده

اگر شما نمیتوانید مدارک تحصیلی ارائه دهید از مدرسه مربوطه جهت اطلاعات لازم سوال کنید. اگر فرزند شما به زبان آلمانی تسلط ندارد، در این زمینه نیز برای یاد گیری زبان حمایت خواهد شد. شما میتوانید از مدرسه اطلاعات لازم را کسب کنید.

بعد از پایان موفقیت آمیز دبیرستان، گام بعدی انتخاب رشته تحصیلی در مدارس حرفه ای و یا در دانشگاه می باشد. پیدا کردن کار در آلمان آسان نیست، بخصوص برای کسانی که دارای تحصیلات حرفه ای نیستند. تحصیلات حرفه ای بستگی به کیفیت آموزشی، نوع مدرک تحصیلی و علاقه و خواسته ی نوجوانان دارد. (Berufsausbildung) تحصیلات حرفه ای در آلمان بسیار مهم است و در واقع کارت ویزیت برای پیشرفت کاری و شغلی میباشد.

سیستم آموزش دوگانه Das duale System

سیستم دوگانه معمول ترین نوع آموزش حرفه ای در آلمان است. دوگانه به این معنا که دانش آموز يك بخش را در محل کار به طور عملی (مثلاً چهار روز در هفته) و يك بخش را در مدارس حرفه ای بطور تئوری (مثلاً يك روز در هفته) یاد میگیرد. این باعث ارتباط و هماهنگی معلومات در تئوری و عملی میشود. حدود دو سوم کسانی که در آلمان صاحب شغل هستند، به استثناء کسانی که تحصیلات دانشگاهی دارند، با این سیستم تحصیل کرده اند.

زمان و دوره تحصیل حرفه ای Ausbildung

تحصیلات حرفه ای اغلب دو تا سه سال طول میکشد. در مدارس حرفه ای نیز دروس مخصوص حرفه ای آموزش داده شده و دروس عمومی که شامل زبان آلمان علوم سیاسی و ورزش است نیز تدریس میگردد.

انتخاب

در آلمان حدود ۳۳۰ رشته مختلف وجود دارد که همین انتخاب حرفه آینده برای نوجوانان را مشکل میسازد. اداره کار Arbeit für Agentur نوجوانان را راهنمایی و همکاری میکند تا بتوانند شغل مورد علاقه خود را پیدا کنند.

پیدا کردن محل کارآموزی

عموما کافی است که به محل کار مورد نظر يك درخواست فرستاده شود. حقوق ماهانه يك کارآموز بسته به نوع رشته و شغل بوده و هر سال بیشتر میشود. داشتن سطح زبان آلمانی حد اقل بی ۱ (B1) الزامی است، با نهاد یا محل کار قرارداد امضا میشود. و ثبت نام در مدرسه حرفه ای الزامی است.

مدارس مخصوص حرفه

همزمان با دوره حرفه یی یا اوسبیلدونگ در سیستم دوگانه، بعضی از حرفه ها را نیز میتوان فقط در مدارس مخصوص حرفه ای آموخت. درس ها به صورت تمام وقت است. در مدارس خصوصی شهریه یا فیس باید پرداخت شود و در مدارس دولتی رایگان است.

تحصیلات دانشگاهی

شرط تحصیل در دانشگاه ها و مدارس عالی داشتن مدرک دیپلم و یا مدرک ورود به مدارس فنی و حرفه ای می باشد. تحصیل در دانشگاه ها در آلمان رایگان بوده و در سراسر جهان با کیفیت خوب به رسمیت شناخته میشود. همچنان کسانی که وضعیت پناهنده را دارند، میتوانند به اساس قانون حمایت از تحصیلات حرفه یی برای ادامه تحصیل کمک تحصیلی دولتی دریافت کنند (BAFöG).

به چه چیز باید توجه داشت؟

لطفاً قبل از تصمیم گیری مشاوره بگیرید. که برای این کار نهاد های مختلف مثل BIZ اداره راهنمایی تحصیلات حرفه ای در سازمان کار آلمان و یا دفتر مشاورتی در دانشگاه ها و مدارس عالی حاضر به همکاری هستند.

● مدارک پایان تحصیل (Schulabschlüsse)

سیستم مکتب یا مدرسه در نیدرزاکسن (Das Schulsystem in Niedersachsen)

9. Klasse

— ohne Abschluss

→ Berufseinstiegsschule

— Hauptschulabschluss

→ hauptsächlich handwerkliche Ausbildungsberufe oder Berufseinstiegsschule

10. Klasse

— ohne Abschluss

→ Berufseinstiegsschule

— Hauptschulabschluss Sek. I

→ hauptsächlich handwerkliche Ausbildungsberufe oder Berufseinstiegsschule

— Realschulabschluss Sek. I

→ (fast) alle Ausbildungsberufe

— Erweiterter Sek. Schulabschluss I

→ berechtigt zum Besuch der Gymnasialen Oberstufe (11. Klasse an allgemeinbildenden Schulen oder BBS)

12. Klasse

— schulischer Teil der Fachhochschulreife

→ alle Ausbildungsberufe, Zugang zu Fachhochschulen

13. Klasse

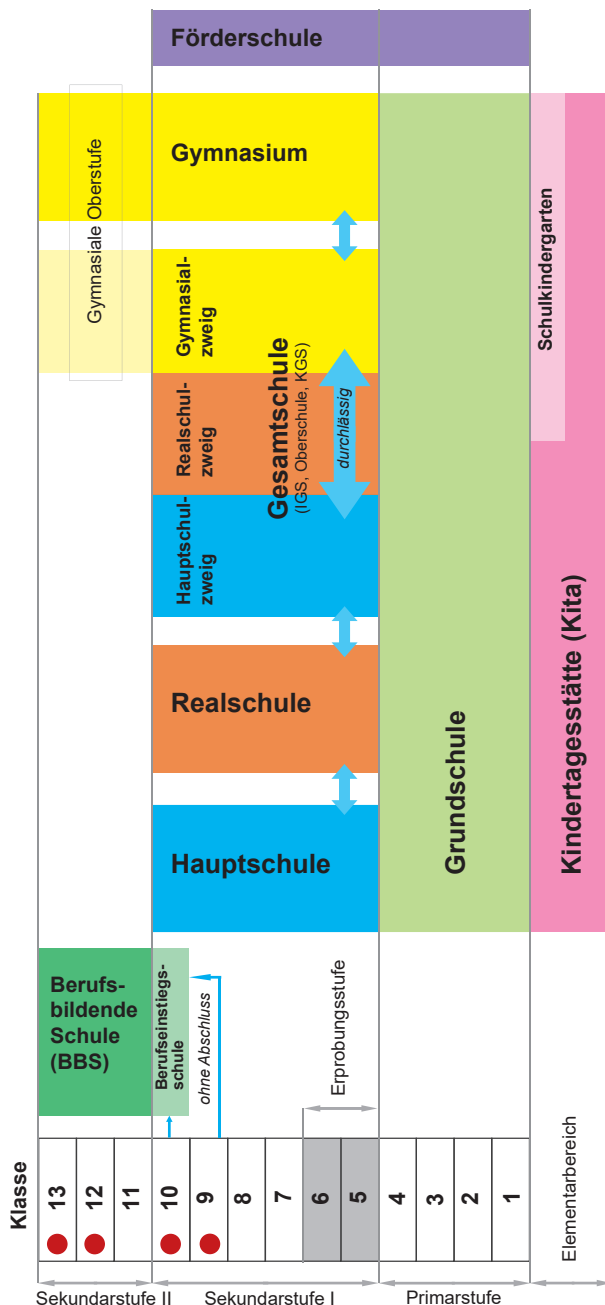
— Abitur (Allgemeine Hochschulreife)

→ alle Ausbildungsberufe, Zugang zu Universitäten

An der Förderschule

— hängt der Schulabschluss vom individuellen Förderschwerpunkt des Kindes

با هر یک از مدارک پایان دوره مدرسه یا مکتب می‌توان مدرسه آموزش عمومی را ترک کرد و یک دوره آموزش حرفه‌ای (آموزش شغلی) را آغاز نمود.
تحصیل اجباری در مجموع ۱۲ سال است و شامل مدارس آموزش عمومی و مدارس آموزش‌های فنی و حرفه‌ای نیز می‌شود.

Das MigrantenElternNetzwerk Niedersachsen wird gefördert durch:

**Niedersächsisches Ministerium
für Soziales, Arbeit, Gesundheit
und Gleichstellung**

Das MigrantenElternNetzwerk Niedersachsen wird unterstützt durch:

**Niedersächsisches
Kultusministerium**

Kontakt:

MigrantenElternNetzwerk Niedersachsen

Kurt-Schumacher-Straße 29, 30159 Hannover
Tel.: (0511) 9215106 Fax: (0511) 9215527
elternnetzwerk@amfn.de www.men-nds.de

